IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

RADA

Závěry Rady o participativní správě kulturního dědictví

(2014/C 463/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNAJÍC:

1. závěry Rady ze dne 26. listopadu 2012 o správě kulturních záležitostí [1], ve kterých je zdůrazněno, že je důležité přispět k otevřenější, participativnější, účelnější a soudržnější správě kulturních záležitostí, a v nichž se členské státy vyzývají k podpoře participativního přístupu k tvorbě politik v oblasti kultury;

2. závěry Rady ze dne 21. května 2014 o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelný rozvoj Evropy [2], ve kterých se uznává, že otázka kulturního dědictví se dotýká různých politik a že kulturní dědictví hraje specifickou úlohu při dosahování cílů strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, a v nichž se členské státy vyzývají, aby v oblasti kulturního dědictví prosazovaly modely dlouhodobé politiky, jež jsou fakticky podloženy a určovány potřebami společnosti a občanů;

VÍTAJÍC:

3. sdělení Komise nazvané „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“, ve kterém se uznává, že kulturní dědictví je sdíleným zdrojem a společným statkem a že péče o naše dědictví je proto společným úkolem [3];

S OHLEDEM NA:

4. skutečnost, že na mezinárodní úrovni je v oblasti podpory udržitelného rozvoje ve větší míře uznáván přístup zaměřený na občany a založený na kultuře, a s ohledem na význam transparentních, participativních a z informací vycházejících systémů správy kulturních záležitostí pro řešení potřeb všech členů společnosti [4];

5. skutečnost, že na evropské, vnitrostátní, regionální i místní úrovni je ve větší míře uznáván sociální rozměr kulturního dědictví, a s ohledem na to, že v zájmu zabezpečení, rozvíjení a předávání kulturního dědictví budoucím generacím je důležité aktivovat synergie mezi jednotlivými zúčastněnými stranami [5];

6. přijetí místně ukotveného a na občany zaměřeného přístupu ke kulturnímu dědictví v rámci několika programů EU, mimo jiné v programu pro výzkum Horizont 2020, a s ohledem na přístup týkající se místního rozvoje vedeného komunitami, podporovaný z evropských strukturálních a investičních fondů. Tento přístup je rovněž uznán v iniciativě společného plánování „Kulturní dědictví a globální změny: nová výzva pro Evropu“;

7. přijetí participativních přístupů v rámci projektu EU „Evropská hlavní města kultury“ a v souvislosti s označením „Evropské dědictví“ [6];

---

[1] Úř. věst. C 393, 19.12.2012, s. 8.
[2] Úř. věst. C 183, 14.6.2014, s. 36.
[3] Dokument 12150/14.
[4] Konference OSN „Budoucnost, jakou chceme“ (Rio de Janeiro, červen 2012); kongres UNESCO „Kultura jako ústřední prvek politik udržitelného rozvoje“ (Hangzhou, květen 2013); fórum UNESCO na téma „Kultura, tvořivost a udržitelný rozvoj. Výzkum, inovace a příležitosti“ (Florencie, říjen 2014).
[5] Rámcová úmluva Rady Evropy o hodnotě kulturního dědictví pro společnost (Úmluva z Faro z roku 2005).
[6] Úř. věst. L 132, 3.5.2014, s. 1. a Úř. věst. L 303, 22.11.2011, s. 1.

UZNÁVAJÍC, ŽE participativní správa kulturního dědictví ([1]):

8. poskytuje příležitost k podpoře demokratické účasti, udržitelnosti a sociální soudržnosti i příležitost reagovat na současné sociální, politické a demografické výzvy;

9. usiluje o to, aby se příslušné strany – tj. veřejné orgány a subjekty, soukromé subjekty, organizace občanské společnosti, nevládní organizace, dobrovolnické organizace i jednotliví zájemci – v rámci veřejné činnosti aktivně zapojili do rozhodování, plánování, provádění, monitorování a hodnocení politik a programů v oblasti kulturního dědictví, a to v zájmu zvýšení odpovědnosti a transparentnosti investic z veřejných zdrojů, jakož i v zájmu budování důvěry veřejnosti v politická rozhodnutí;

10. přispívá ke zvýšení povědomí o hodnotách kulturního dědictví jakožto sdíleného zdroje, a tím ke snížení rizika jeho zneužití a ke zvýšení sociálního a ekonomického přínosu;

11. podporuje současná kulturní, umělecká a tvůrčí díla, která úzce souvisejí s identitou a hodnotami a často vycházejí z tradičních postupů a nehmotného dědictví jednotlivců, a mohou tak být součástí kulturního dědictví pro příští generace;

12. napomáhá využívání nových příležitostí, které přináší globalizace, digitalizace a nové technologie, jež mění způsoby vytváření a používání kulturního dědictví a přístup k němu;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

13. vypracovaly víceúrovňové a mnohostranné rámce pro správu, které uznávají kulturní dědictví jakožto sdílený zdroj, a to posílením vazeb mezi místní, regionální, celostátní a evropskou úrovní správy kulturního dědictví, s řádným přihlédnutím k zásadě subsidiarity tak, aby bylo na všech úrovních usilováno o přínos pro občany;

14. podporovaly zapojení příslušných stran zajištěním, aby jim byla umožněna účast ve všech fázích rozhodovacího procesu;

15. prosazovaly rámce pro správu, které uznávají význam vzájemného působení mezi hmotným, nehmotným a digitálním kulturním dědictvím a které se zabývají jeho sociálními, kulturními, symbolickými, ekonomickými a environmentálními hodnotami a tyto hodnoty respektují a posilují;

16. podporovaly rámce pro správu, které usnadňují provádění průřezových politik a umožňují, aby kulturní dědictví přispívalo k dosahování cílů v jednotlivých oblastech politik, mimo jiné k inteligentnímu, udržitelnému růstu podporujícímu začlenění;

17. vytvářely synergie mezi strategiemi udržitelného cestovního ruchu a místními kulturními a tvůrčími odvětvími, mimo jiné prosazováním rámců pro správu, které umožňují aktivní účast místních obyvatel, s cílem podpořit nabídku v oblasti udržitelného a kvalitního kulturního cestovního ruchu a přispět k revitalizaci městských a venkovských oblastí, při současném zachování integrity a kulturní hodnoty dědictví a nalezení rovnováhy mezi ekonomickými příležitostmi a dobrými životními podmínkami občanů;

18. pro tyto účely vhodným způsobem využívaly finanční prostředky EU i vnitrostátní zdroje financování;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM PŘIHLÉDNUTÍM K ZÁSADĚ SUBSIDIARITY:

19. spolupracovaly v záležitostech týkajících se participativní správy kulturního dědictví, mimo jiné v rámci pracovního plánu pro kulturu na období let 2015–2018 ([2]), s cílem stanovit a šířit osvědčené postupy a zvýšit kapacitu odvětví kulturního dědictví, aby bylo možné tyto se těmito záležitostmi účinně zabývat;

20. podporovaly předávání tradičních dovedností a znalostí napříč generacemi a jejich inovativní využívání a dále vzájemné obohacování prostřednictvím vědeckého a technologického rozvoje;

21. využívaly digitální prostředky k zajištění širšího přístupu všech sociálních skupin ke správě kulturního dědictví a vyšší míry účasti na ní;

22. prozkoumaly úlohu virtuálních společenství při vytváření a provádění politik v oblasti kulturního dědictví, při podpoře správy kulturního dědictví, rozvíjení znalostí a financování (například prostřednictvím skupinového financování – tzv. crowd-sourcingu a crowd-fundingu);

([1]) Kulturní dědictví je hmotné, nehmotné a digitální, jak je uvedeno v závěrech Rady ze dne 21. května 2014.
([2]) Úř. věst. C 463, 23.12.2014, s. 4.

23. dosáhly konkrétního pokroku, pokud jde o správu Europeany ([1]), s cílem zajistit její dlouhodobou udržitelnost a rozvoj jakožto projektu zaměřeného na kulturní dědictví, a též usnadnit její propojení se vzděláváním, kulturním cestovním ruchem a dalšími odvětvími; ve vhodných případech prosazovaly opakované využívání obsahu digitálního kulturního dědictví v zájmu posílení kulturní rozmanitosti a intenzivnějšího využívání poznatků o kulturním dědictví v rámci současné umělecké tvorby a v kulturních a tvůrčích odvětvích;

24. podporovaly účast občanů v rámci modelu inteligentního rozvoje evropských měst, jehož účelem je aktivní začleňování kulturního dědictví s cílem přispět k inovaci a revitalizaci evropských měst jejich propojením s místy a územím v jejich okolí, podpořením jejich atraktivity i přilákáním investorů, nových ekonomických aktivit a podniků;

25. navázaly na sdělení „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“ a spolupracovaly na rozvoji komplexní evropské strategie pro kulturní dědictví;

26. posílily spolupráci s mezinárodními organizacemi, jako jsou Rada Evropy a UNESCO, v zájmu podpory participativního přístupu ke správě kulturního dědictví;

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

27. podporovala fakticky podložený výzkum a statistické údaje o dopadu participativních přístupů k politikám a správě v oblasti kulturního dědictví, a přispěla tak k vytváření strategických přístupů ke kulturnímu dědictví;

28. pokračovala v dialogu s organizacemi a platformami občanské společnosti ohledně vytváření politik týkajících se kulturního dědictví a zvážila předložení návrhu projektu „Evropský rok kulturního dědictví“.

([1]) Jak je uvedeno v závěrech Rady ze dne 10. května 2012 o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti online a o uchovávání digitálních záznamů (Úř. věst. C 169, 15.6.2012, s. 5).